

تأثیر نظام آموزشی آندروژنی بر تعلیم و تربیت زنان

فاطمه نجاری / کارشناسی ارشد مطالعات زنان گرایش حقوق زن در اسلام، دانشگاه اصفهان

fatemenjari13@yahoo.com

a.taghavi@staff.nahad.ir

علی تقوی / استادیار دانشگاه اصفهان

دریافت: ۱۳۹۵/۲/۲۸ - پذیرش: ۱۳۹۵/۶/۲۹

چکیده

سال‌هاست زنان می‌توانند در نظام علمی بیشتر کشورها، همچون مردان و پایه‌ای آنها حضور یافته، به رقابت با آنان بپردازند. هرچند این امر موجبات رشد و پیشرفت را در حوزه‌های مشترک انسانی بین دو جنس برای زنان فراهم آورده، اما در حوزه‌های جنسیتی کاملاً عکس آن عمل نموده است، به گونه‌ای که زنان تربیت‌یافته در نظام‌های آموزشی جدید آندروژنی، به سبب یکسانی اهداف، محتوا و روش‌های آموزشی بین دو جنس، معمولاً فاقد مهارت‌های جنسیتی مربوط به جنس خویش هستند. از سوی دیگر، با وجود آنکه در نظام آموزشی آندروژنی، زنان مردانه تعلیم داده می‌شوند، اما در سنین بزرگ‌سالی، عرف و قوانین از آنان انتظار ایفای نقش‌های جنسیتی دارد، درست در آن زمان است که زنانی که برای ایفای این‌گونه نقش‌ها - نظیر همسری و مادری - تعلیم نیافته‌اند، دچار انواع مشکلات، از جمله افسردگی، تندخویی، و اختلال هویت می‌شوند. حال سؤال اساسی اینجاست که مبانی نظام آموزشی آندروژنی چیست؟ راهبردهای ایجاد، تثبیت و ترویج نظام آموزشی آندروژنی چه بوده است؟ نتایج نظام آموزشی آندروژنی چه بوده است؟ برای ایجاد فهمی عمیق و جامع از نظریات متفاوت مطرح شده در این زمینه، پس از جمع‌آوری تعدادی از منابع که توسط نظریه‌پردازان در این حوزه به ثبت رسیده، مضمون این آثار تحلیل شده است.

کلیدواژه‌ها: رشد علمی زنان، نظام آموزشی، آندروژنی، حوزه انسانی، حوزه جنسیتی.

سال‌هاست زنان می‌توانند در نظام علمی بیشتر کشورها، همچون مردان و پایه‌های آنها حضور یافته، به رقابت با آنان بپردازند. بی‌تردید، مشاهده این شرایط و به وقوع پیوستن این برابری در نظام علمی، آرزوی بسیاری از فمینیست‌ها و نظریه‌پردازان آنان بوده است؛ زیرا افراد شاخصی از آنان به‌گونه‌ای خوش‌بینانه معتقد بودند که با دستیابی زنان به آموزش‌های عمومی و فرصت‌های برابر با مردان، موضوع تفاوت جنسیتی اهمیت خود را در حیات سیاسی اجتماعی از دست خواهد داد (رودگر، ۱۳۸۸، ص ۷۳). این راه‌حل ساده‌انگارانه برای رفع فرودستی زنان از سوی فمینیست‌ها، از آنجا سرچشمه می‌گرفت که بشر در قرون اخیر به سبب دستاوردهای علمی و صنعتی، کلمه «علم» را چنان تقدس و الایی بخشیدند که اگر بخواهیم برای آن معادلی در فرهنگ قدیم بجویم این معادل چیزی جز «خدا» نخواهد بود (سروش، ۱۳۵۹، ص ۹). بدین روی، فمینیست‌ها نیز کوشیدند برای رفع مشکلات جامعه زنان، به خدای جدید جهان مدرن دست یابند. بنابراین، خواستار دستیابی زنان به آموزش عمومی و فرصت‌های برابر با مردان شدند. در واقع، پیشنهاد آنان برای رفع فرودستی زنان، حذف عنصر جنسیت از تمام سطوح، عناوین و ساختارهای آموزشی بود، به نحوی که زنان و مردان هر دو به صورت مشابه و متحدالشکل، یا به تعبیر دیگر، مردانه به تحصیل مشغول شوند. شاید این مرحله را بتوان همان نقطه عطفی دانست که موجبات ایجاد نظام آموزشی فراجنسیتی یا- به اصطلاح- «آندروژنی» را فراهم آورد. ذکر این نکته ضروری است که در تثبیت و ترویج این نوع نظام آموزشی، نمی‌توان سهم گسترده نظام سرمایه‌داری غرب را نادیده گرفت؛ زیرا این نظام سرمایه‌داری غرب بود که به طمع دستیابی به کارگرانی به ظاهر زن، ولی در کسوت یک مرد، با داشتن همه مهارت‌های کار مردانه به گسترش نظام آموزشی آندروژنی دامن زد.

بیان مسئله

تعلیم و تربیت در هر دوره، غرضی جز آن ندارد که صورت نوعی معین زمانه خود را بر ماده خام و بی‌تعین ذهن متعلمان و متریان جاری سازد (کانوی و مهاجر، ۱۳۶۷، ص ۷). دقیقاً به همین سبب است که می‌بایست نظام تعلیمی و تربیتی هر جامعه‌ای آیینۀ تمام‌نمای افکار، آرمان‌ها و اهداف آن جامعه باشد؛ زیرا در صورت عدم هماهنگی نظام آموزشی با اهداف و آرمان‌های نظام حاکم، تعارض‌های زیادی ایجاد خواهد شد و بی‌تردید، برنده این تعارض‌ها به‌طور قطع، متریان و متعلمان آن جامعه خواهند بود. با تمام این تفاسیر، متأسفانه نظام علمی بسیاری از کشورهای جهان سومی، نظیر کشور ما ایران، در سه عامل اهداف، محتوا و حتی روش‌های آموزشی، دقیقاً از نظام‌های علمی آندروژنی غربی

پی‌روی می‌کند. حال که سال‌هاست از سیطره نظام آموزشی آندروژنی بر سر نظام آموزشی کشورمان می‌گذرد، بر آنیم تا به آسیب‌شناسی جنسیتی نظام آموزشی ایران بپردازیم. در واقع، مسئله اساسی نوشتار پیش رو این است که مبانی نظام آموزشی آندروژنی چیست؟ راهبردهای ایجاد تثبیت و ترویج نظام آموزشی آندروژنی چه بوده است؟ نتایج نظام آموزشی آندروژنی چه بوده است؟

بررسی مفاهیم کاربردی

نظام آموزشی آندروژنی: «آندروژنی» یعنی: آمیختن صفات و نقش‌های مذکر و مؤنث در یک قالب. این دیدگاهی تربیتی است که از اواخر دهه ۱۹۷۰ به صورتی پررنگ مطرح شده است. در حوزه آموزش و پرورش نیز نظام آموزشی آندروژنی سعی دارد با از میان بردن تمایزهای دختران و پسران، به رشد صفات مذکر و مؤنث در هر دو جنس کمک کند تا افرادی را پرورش دهد که صفات متمایز زنانه و مردانه از خود بروز ندهند (زیبایی‌نژاد، ۱۳۹۱، ص ۳۲). هرچند ریشه‌های شکل‌گیری این تفکر را می‌توان در نظریات افلاطون پی‌گیری کرد، اما باید به این نکته توجه داشت که «فمینیسم لیبرال» جدی‌ترین جریان بوده که موجبات بروز نظام آندروژنی را در عصر ما فراهم آورده است. از آن‌رو که فمینیسم لیبرال ریشه وضعیت فرودستانه زنان را در برخورد‌های تبعیض‌آمیز تربیتی، آداب و رسوم و انتظارات متفاوت جامعه از دو جنس می‌داند، تأکید بسیاری بر آموزش برابر و مشابه زنان با مردان دارد، به‌گونه‌ای که یکی از اهداف و آرمان‌های فمینیسم لیبرال، مبارزه با تفکیک نقش‌ها و ایجاد یک جامعه دوجنسیتی است؛ یعنی جامعه‌ای که زن و مرد به خاطر آموزش‌ها، تربیت‌ها، فرصت‌ها و نقش‌های برابر مشابه از کمترین اختلاف جنسیتی برخوردار باشند (رودگر، ۱۳۸۸، ص ۷۱). در همین زمینه است که مری ولستون کرافت «زنان را انسان‌هایی خردورز و عقلانی توصیف می‌کند و موقعیت فرودستانه زنان را معلول بی‌سوادی توصیف می‌کند که با برابری فرصت‌ها جبران می‌شود» (هام و گمبل، ۱۳۸۲، ص ۶۸). از سوی دیگر، با تقسیم جامعه لیبرالی به دو عرصه «خصوصی» (خانواده) و عرصه «عمومی» (اجتماع) و تعریف تمام امتیازات و حقوق مدنی و لیبرالی برای عرصه عمومی، زنان نیز تمایل پیدا کردند تا برای به دست آوردن حقوق و مزایای جامعه لیبرالی، همچون مردان و پا به پای آنان در جامعه حضور یابند.

روش پژوهش

روش استفاده شده در این پژوهش، روش «تحلیل مضمون» است. این روش فرایندی برای تحلیل داده‌های متنی است و داده‌های پراکنده و متنوع را به داده‌های غنی و تفصیلی تبدیل می‌کند (براون و کلارک، ۲۰۰۶، ص ۷۷-۱۰۱).

جامعه آماری در این تحقیق، متن کتاب‌ها، مقاله‌ها و پایان‌نامه‌هایی است که «هدفمند» انتخاب شده‌اند. عناوین این منابع عبارتند از: مجموعه ۲۲ جلدی *صحیفه نور* امام خمینی؛ بیانات مقام معظم رهبری طی سال‌های ۶۰ تا ۹۴؛ کتاب *جایگاه خانواده و جنسیت در نظام تربیت رسمی*، اثر دکتر محمدرضا زیبایی‌نژاد؛ کتاب *اسلام و تفاوت‌های جنسیتی*؛ و کتاب *هویت و نقش‌های جنسیتی*، اثر دکتر حسین بستان (نجفی)؛ مقاله «نقش تحصیل زنان در شکل‌گیری سبک زندگی اسلامی ایرانی»، اثر دکتر راضیه علی‌اکبری و حمید ملک‌مکان؛ مقاله «تغییر اصول سیاست‌گذاری در حوزه آموزش زنان»، اثر دکتر جمیله علم‌الهدی؛ مقاله «نظام تربیتی زنان با رویکرد مأموریت‌های جنسیتی: بستر احقاق حقوق زنان»، اثر دکتر زینب خاکسار؛ مقاله «دولت و خانواده»، اثر نرگس خدای؛ مقاله «نگاه اسلام به آموزش و تحصیل زنان»، اثر مهدیه سادات مستقیم؛ مقاله «نقش زنان تحصیل‌کرده در تشکیل و تحکیم خانواده»، اثر محمد منصورزاده؛ مقاله «مطالعه روند افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر و سهم عوامل مؤثر بر این روند»، اثر مژگان طباطبایی یزدی؛ مقاله «زنان نظام آموزش عالی کشور و اشتغال»، اثر دکتر محمد لشکری؛ و مقاله «جنسیت و آموزش: نقدی بر تفکر فمینیستی»، اثر دکتر اسدالله طوسی.

در این پژوهش، از روش نمونه‌گیری «هدفمند» استفاده شده که عبارت است از: گزینش واحدهایی خاص مبتنی بر اهداف خاص، مرتبط با پاسخ به سؤال‌های پژوهش (محمدپور، ۱۳۹۰، ص ۳۲، به نقل از: ماکسول). استفاده شد. نمونه‌های آماری بر اساس مباحث لازم، نیاز به صورت هدفمند انتخاب گردیده است.

تحلیل داده‌های پژوهش

داده‌ها و نتایج به دست آمده از فرایند مقوله‌بندی یا رمزگذاری، بررسی و به توصیف کمی و تحلیل کیفی نتایج به دست آمده از کدگذاری هر مقوله پرداخته می‌شود. برای این منظور، ابتدا قسمت‌هایی از متون منتخب را که از زوایای گوناگون رشد علمی زنان را ذکر کرده است، استخراج کردیم. سپس عبارتی را که نماینده مفهوم آن قسمت‌ها باشد با عنوان رمز اولیه، رمزگذاری کردیم. سپس رمزهای انبوه اولیه، در قالب‌ها و عناوین کلی به صورت ثانوی رمزگذاری و تلخیص شده‌اند. پس از اتمام این مرحله، رمزگذاری‌های ثانویه در قالب‌ها و عناوینی به مراتب کلی‌تر، به صورت نهایی رمزگذاری شده‌اند. تعداد رمزهای اولیه به دست آمده ۱۷۴ نمونه بود، اما به منظور تلخیص کار، از آوردن اصل متن‌های استفاده شده و رمزهای اولیه ناشی از آن خودداری شد. رمزهای ثانویه و نهایی ۳۸ نمونه و ۱۳ نمونه است. رمزهای ثانویه و نهایی به شکل ذیل است:

جدول (۱): رمزگذاری نظام ثانویه آموزشی آندروژنی

تکرار	رمز ثانویه	رمز اولیه	
		رمز	توضیح
۸	دسیسه استکبار جهانی برای حذف نقش تعلیمی زنان	AK13	نقشه استکبار جهانی برای حذف نقش آموزگاری زنان
		AK69	دسیسه دشمن به منظور حذف تعلیم و تربیت فرزندان از طریق مادر
		AK80	نقشه استکبار برای حذف نقش تعلیمی تربیتی مادران به بهانه آزادی زنان
		AK81	دسیسه دشمن برای حذف نقش تعلیمی و تربیتی مادران به بهانه اشتغال
		AK82	دسیسه اجانب برای ابتذال نقش تعلیمی و تربیتی مادر
		AK83	دسیسه طاغوت برای حذف نقش تعلیمی تربیتی مادر
		AK84	نقشه حذف نقش اصیل تربیتی مادر برای بروز تربیت فاسد
		MZ65	تأکید نظام سرمایه‌داری برای رشد علمی زنان در نظام آموزشی مدرن و غربی به منظور کلیدداری تحولات اجتماعی
۱	دسیسه استکبار برای جلوگیری از رشد صحیح علمی زنان	AK46	جلوگیری غرب از رشد علمی زنان مسلمان با نام «آزادی»
۵	ناتوان نشان دادن مادران برای تربیت فرزندان و گسترش مهدکودک‌ها و به تبع آن، در اثر تحصیل در نظام آموزشی آندروژنی	AK73	اهمیت تعلیم و تربیت کودکان در خانه
		AK85	دسیسه دشمن برای جای‌گزینی مهدکودک‌ها به جای دامن مادران
		RA19	رشد تحصیل زنان در در نظام علمی آندروژنی سبب خارج شدن عنان تربیتی فرزندان از دست مادران
		RA20	واگذاری کارکرد تعلیمی و تربیتی زنان به مهدکودک‌ها به منظور فضا سازی برای تحصیل زنان در نظام علمی آندروژنی
		NGH1	حذف انگیزه و اعتماد به نفس مادران برای تعلیم و تربیت کودکانشان و سپردن آنها به مهدکودک‌ها به بهانه نداشتن دانش کافی مادران
۸	آسیب به مراتب بیشتر زنان در نظام آموزشی آندروژنی و محیط مختلط	AK93	تحقیر و زیر دست شدن زنان در فضای آموزشی مختلط
		MM143	محیط آموزشی نامن و به دور از شئون اسلامی؛ عامل محرومیت علمی زنان
		MZ120	لزوم ایجاد فضای غیر مختلط در نظام آموزشی به منظور ایجاد فضای پاک و آرام برای رشد علمی هر چه بهتر
		MZ122	لزوم ایجاد فضای غیر مختلط برای زنان در نظام آموزشی به سبب حساسیت زیاد آنان در برابر تحقیر
		HB23	کاهش میزان موفقیت و پیشرفت تحصیلی دانشجویان از آثار نظام علمی مختلط
		HB27	مشکلات بیشتر دختران برای رشد علمی نسبت به پسران در نظام‌های علمی مختلط
		AT37	افت تحصیلی بیشتر زنان نسبت به مردان در نظام آموزشی مختلط
		AT41	پیامد منفی عدم مطابقت برنامه‌های آموزشی و درسی با نیازهای دختران در مدارس مختلط

تکرار	رمز ثانویه	رمز اولیه	
۵	بروز فساد اخلاقی در نظام آموزشی آندروژنی و محیط مختلط	AK94	بروز فساد در فضای آموزشی مختلط
		MZ123	لزوم ایجاد فضای غیر مختلط در نظام آموزشی برای جلوگیری از زمینه‌سازی گناه
		HB24	حل نشدن مسائل و مشکلات ناشی از غرایز جنسی با نادیده گرفتن آن غرایز در محیط‌های آموزشی
		AT20	مخالفت با نظام آموزشی مختلط به سبب ایجاد روابط زودرس بین دو جنس
		AT46	پیامد منفی بروز بی‌بندوباری‌های اجتماعی و اخلاقی در مدارس مختلط
۳	رفع آسیب رشد کم‌شتاب علم در میان زنان تحصیل‌کرده	MM13	لزوم ایجاد رشد سریع‌تر در میان زنان تحصیل‌کرده
		MM95	لزوم پیشرفت جهش‌دار زنان تحصیل‌کرده
		MM152	قانع نبودن به کم به منظور رشد علمی
۱	دسیسه استکبار در ایجاد و رشد تحولات در میان زنان برای جلوگیری از رشد علمی زنان	MM139	سرگرم کردن زنان به تجملات؛ راهکار دشمن برای دور کردن آنها از علم و معرفت
۲	آموزه‌های موجود در نظام آموزش آندروژنی بر خلاف ساختارهای حقوقی و خانوادگی مبتنی بر جنسیت	MZ2	حرکت نظام آموزشی کنونی در خلاف جهت ساختارهای حقوقی خانوادگی و جنسیتی
		RA7	دگرگونی در ساختار و کارکرد خانواده به سبب تحصیل زنان در نظام آموزشی غربی
۱	نبود هماهنگی در نظام علمی موجود با آموزه‌های اسلامی	MZ11	نبود هماهنگی در دلالت‌های جنسیتی نظام آموزش کنونی ایران با آموزه‌های اسلامی
۲	آموزش صفات مذکر و مؤنث به هر دو جنس به منظور تربیت افرادی فراجنسیتی در نظام آموزشی آندروژنی	MZ16	نظام آموزشی آندروژنی؛ نظامی فراجنسیتی به منظور ایجاد صفات مذکر و مؤنث در هر دو جنس
		MZ31	لزوم رواج نظام آموزشی آندروژنی و تربیت یکسان دختران و پسران به منظور مشاهده رفتار یکسان از هر دو جنس در نظام‌های آموزشی غربی
۹	انحراف از ماهیت زنانه و شکل‌گیری هویت مردانه در نظام آموزشی آندروژنی	MZ21	اختلاط در نظام آموزشی سبب انحراف از ماهیت زنانه
		MZ50	بروز اختلالات هویتی و ناهمسازی بین زنانگی طبیعی و اجتماعی در صورت نبود هماهنگی بین آموزش و ویژگی‌های ساختاری (تکوینی) جنسیتی
		MZ119	پیشنهاد فضای آموزشی مختلط از سوی نظام‌های علمی غربی برای کم‌رنگ‌سازی صفات جنسیتی و گسترش تعلیم تربیت آندروژنی
		RA9	استقلال اقتصادی و ساخت هویتی نوین برای زنان؛ هدف تحصیل زنان در نظام آموزشی غربی
		RA11	بروز تحولات هویتی و تبدیل هویت زنان به هویتی با رنگ و بوی مردانه در اثر تحصیل زنان در نظام آموزشی غیر جنسیتی
		RA21	پرورش زنانی با ویژگی‌های مردانه در نظام علمی آندروژنی
		NGH8	ایجاد تصویری ناهماهنگ با ساخت تکوینی زنان در نظام آموزشی آندروژنی
		NGH12	نبود تعادل شخصیتی در رفتارهای خانوادگی، به سبب ایجاد تصویری ناهماهنگ با ساخت تکوینی زنان در نظام آموزشی آندروژنی
		MSM12	نبود تعادل شخصیتی در رفتارهای خانوادگی، به سبب ایجاد تصویری ناهماهنگ با ساخت تکوینی زنان در نظام آموزشی آندروژنی

تکرار	رمز ثانویه	رمز اولیه	
۸	افزایش بیماری‌های روانی و جسمی در زنان در نظام آموزشی آندروژنی	/MZ21	اختلال در نظام آموزشی سبب افزایش فشار ذهنی بر زنان
		/MZ51	بروز بیماری‌های روانی و افسردگی در زنان در صورت نبود هماهنگی بین آموزش و ویژگی‌های ساختاری (تکوینی) جنسیتی
		/RA10	افزایش فشار و بیماری‌های جسمی بر زنان به سبب تحمل فشار مضاعف مسئولیت‌های مادری و همسری در کنار رشد علمی در نظام‌های علمی غیر جنسیتی
		AT17	مخالفت با نظام آموزشی مختلط به سبب احساس ناامنی جسمی برای دختران
		MZ51	بروز بیماری‌های جسمی در زنان در صورت نبود هماهنگی بین آموزش و ویژگی‌های ساختاری (تکوینی) جنسیتی
		RA10	افزایش فشار و بیماری‌های روانی بر زنان به سبب تحمل فشار مضاعف مسئولیت‌های مادری و همسری در کنار رشد علمی در نظام‌های علمی غیر جنسیتی
		NGH10	بروز افسردگی در زنان، به سبب ایجاد تصویری ناهماهنگ با ساخت تکوینی زنان در نظام آموزشی آندروژنی
		AT18	مخالفت با نظام آموزشی مختلط به سبب احساس ناامنی روانی برای هر دو جنس
۳	کاهش توانایی و کارآمدی ایفای نقش‌های جنسیتی در زنان در نظام آموزشی آندروژنی	/MZ21	اختلال در نظام آموزشی؛ سبب کاهش توانایی‌های مادرانه آنان
		/MZ47	کاهش کارآمدی زنان و مردان در صورت نبود هماهنگی بین آموزش و ویژگی‌های ساختاری جنسیتی
		RA16	تغییر ساختار خانواده و حذف نقش‌های جنسیتی با تحصیل زنان در نظام علمی آندروژنی
۷	تقدم ارزشی عرصه‌های اجتماعی بر خانواده در نظام آموزشی آندروژنی	MZ23	تقدم عرصه‌های اجتماعی نسبت به خانواده برای زنان در نظام‌های آموزشی مدرن در غرب
		/MZ24	تمرکز نظام آموزشی نوین بر پیش‌شرط اجتماعی شدن کارهای خانگی
		/MZ24	تمرکز نظام آموزشی نوین بر پیش‌شرط اجتماعی شدن پرورش کودک
		MZ63	ایجاد نگرش تقابلی بین گرایش زنان به رشد علمی با ازدواج آنان در نظام آموزشی غرب
		RA15	ارزشی نبودن خانواده، همسر داری و تربیت فرزند در نظام علمی آندروژنی
		AT48	پيامد منفی ترس از ازدواج در برخی از دختران به سبب بیماری‌های روانی و نداشتن امنیت روانی-روانی در مدارس مختلط
		AT50	پيامد منفی به تعویق افتادن ازدواج به سبب وجود بی‌بندوباری‌های اجتماعی و اخلاقی در نظام‌های آموزشی مختلط

تکرار	رمز ثانویه	رمز اولیه	
۱۴	رشد علمی زنان در نظام علمی آندروژنی به منظور ایجاد نیروی کار ارزان یکسان و متخصص در زمینه‌های اقتصادی	MZ24	تمرکز نظام آموزشی مدرن بر پیش‌شرط آموزش معطوف به اشتغال زنان
		MZ29	رشد علمی زنان در غرب، پس از انقلاب صنعتی، به منظور تعلیم و تربیت نیروی کار ارزان قیمت
		MZ36	ادعای معاونان بانک جهانی مبنی بر اهمیت آموزش زنان به‌عنوان پربازده‌ترین سرمایه‌گذاری اقتصادی
		MZ61	تبدیل زن به نیروی کار متخصص فراوان و ارزان‌قیمت برای سرمایه‌داری توسط نظام آموزشی لیبرالیسمی
		MZ64	نقشه نظام سرمایه‌داری برای آموزش زنان به منظور ایجاد نیروی متخصص و ارزان
		RA13	رشد علمی زنان در نظام سرمایه‌داری فقط به منظور ساخت رباتی شاغل در خدمت نظام سرمایه‌داری
		RA22	آموزش زنان در نظام علمی آندروژنی برای برآورده کردن نیازهای بازار
		GA1	گسترش نظام آندروژنی در جهان برای ایجاد نیروی کار در مراکز اقتصادی
		GA4	توجه به آموزش زنان پس از جنگ جهانی به منظور تکمیل نیروی انسانی در نظام اقتصادی
		GA13	هماهنگی نظام آموزشی زنان با نیازهای بازار به جای هماهنگی با نیازها و علایق زنان در نظام علمی موجود
		MT2	نیازهای نظام اقتصادی؛ یکی از علل رشد و افزایش سهم زنان به‌عنوان دانشجو
		MT5	توسعه‌محور بودن دولت‌ها؛ یکی از علل رشد و افزایش سهم زنان به‌عنوان دانشجو
		AT3	نیاز به نیروی کار ارزان‌قیمت؛ بهانه‌ای برای ایجاد توجه اجمالی و محدود به حقوق زنان در تساوی فرصت‌های آموزشی
		AT9	حمایت از نظام آموزشی مختلط به سبب آمادگی بهتر برای مشاغل و حرف
۹	رفع تبعیض علیه زنان؛ دستاویزی برای ایجاد و ترویج نظام آموزشی آندروژنی	MZ25	غرب و تأکید بر ضرورت نظام آموزشی آندروژنی برای رفع تبعیض علیه زنان
		HB18	رشد و گرایش به تعلیم و تربیت غیر جنسیتی در غرب به پیشنهاد فمینیست‌ها به منظور حذف ستم جنسی علیه زنان
		NGH2	حذف نابرابری زنان با استفاده از ابزار آموزش؛ مهم‌ترین راهبرد فمینیست‌ها
		NGH3	یکسان‌سازی محتوای کتاب‌ها برای دختران و پسران؛ راهبردی برای ایجاد تشابه جنسی و ایجاد نظام آموزشی آندروژنی از سوی فمینیست‌ها
		NGH4	یکسان‌سازی روش‌های آموزشی برای دختران و پسران؛ راهبردی برای ایجاد تشابه جنسی و ایجاد نظام آموزشی آندروژنی از سوی فمینیست‌ها
		NGH5	یکسان‌سازی فضای آموزشی برای دختران و پسران؛ راهبردی برای ایجاد تشابه جنسی و ایجاد نظام آموزشی آندروژنی از سوی فمینیست‌ها

تکرار	رمز ثانویه	رمز اولیه	
		NGH6	یکسان‌سازی رشته‌های تحصیلی برای دختران و پسران؛ راهبردی برای ایجاد تشابه جنسی و ایجاد نظام آموزشی آندروژنی از سوی فمینیست‌ها
		AT7	حمایت از نظام آموزشی مختلط به سبب عادلانه‌تر بودن توزیع فرصت‌های آموزشی
		AT35	ایجاد تبلیغات اغفال‌کننده و دروغین، تا فلسفه راه‌اندازی مراکز آموزشی مختلط را رفع محرومیت زنان نشان دهند
۱	فقدان کارکرد مترتب بر آموزش بر مبنای جنسیت طبق نظر طرف‌داران نظام آموزشی آندروژنی	/MZ26	دیدگاه برابری زن و مرد در نظام آموزشی به سبب فقدان کارکرد آموزش متفاوت
۲	اختلاط در نظام آموزشی؛ جزو شاخصه‌های اصلی نظام آموزشی آندروژنی	MZ30	رشد شتابان مدارس مختلط در غرب در قرن بیستم با وجود مخالفت‌های فراوان
		MZ35	تشویق کنوانسیون «محو کلیه اشکال تبعیض علیه زنان» بر ایجاد فضای آموزشی مختلط به منظور رفع هرگونه تمایز آموزشی میان دختران و پسران
۲	ایجاد نظام آموزشی آندروژنی با لحاظ محتوای آموزشی یکسان برای زنان با مردان	MZ32	تشویق کنوانسیون «محو کلیه اشکال تبعیض علیه زنان» بر رواج نظام آموزشی با محتوای یکسان، برای دختران و پسران
		MZ37	عدم مشاهده هرگونه تمایز در محتوا و اهداف نظام آموزشی بین دختران و پسران در نظام آموزشی موجود
۲	ایجاد نظام آموزشی آندروژنی با لحاظ روش‌های آموزشی یکسان برای زنان با مردان	MZ33	تشویق کنوانسیون «محو کلیه اشکال تبعیض علیه زنان» بر ایجاد روش‌های یکسان آموزشی برای دختران و پسران
		/MZ37	عدم مشاهده هرگونه تمایز در روش‌های نظام آموزشی بین دختران و پسران در نظام آموزشی موجود
۷	تعلیمی و تربیتی نشان دادن مطلق تفاوت‌ها و کم‌اهمیت نشان دادن تفاوت‌های تکوینی در نقش‌های جنسیتی توسط طرف‌داران نظام آموزشی آندروژنی	MZ10	ارائه و دفاع از نظام آموزشی آندروژنی با رد تفاوت‌های تکوینی در الگوهای غربی
		MZ19	دیدگاه «محیط‌گرایی»: پیش‌زمینه‌ای برای ایجاد نظام علمی آندروژنی
		MZ26	دیدگاه برابری زن و مرد در نظام آموزشی به سبب کم‌اهمیت بودن تفاوت‌های تکوینی
		MZ41	تعلیمی و تربیتی نشان دادن تمام تفاوت‌ها در نقش‌های جنسیتی توسط بیشتر فمینیست‌ها و جامعه‌شناسان نیم قرن اخیر
		AT11	مخالفت با نظام آموزشی مختلط به سبب بی‌توجهی به تفاوت‌های زیستی دو جنس
		AT12	مخالفت با نظام آموزشی مختلط به سبب بی‌توجهی به تفاوت‌های روانی دو جنس
		AT13	مخالفت با نظام آموزشی مختلط به سبب بی‌توجهی به تفاوت‌های آموزشی دو جنس
		MZ48	تحول در اخلاق جنسی زنان، نظیر حیا و عفاف در صورت نبود هماهنگی بین آموزش و ویژگی‌های ساختاری (تکوینی) جنسیتی
		MZ62	تبدیل و تحول در اخلاق جنسی ثابت سنتی زنان به اخلاق جنسی مدرن توسط نظام آموزشی لیبرالیسمی در غرب
		GA16	اشباع بازار اشتغال و تداوم نقش‌های سنتی در کنار آموزش معطوف به اشتغال زنان؛ موجب بروز ناهنجاری‌های اخلاقی
۳	نظام علمی آندروژنی موجب ظهور اخلاق جنسی مدرن همچون فقدان اهمیت عفاف و حجاب		

تکرار	رمز ثانویه	رمز اولیه	
۲	نظام علمی آندروژنی؛ موجب ظهور نارضایتی سیاسی- اجتماعی در زنان	MZ49	ظهور نارضایتی سیاسی- اجتماعی ناشی از تغییر هویت زنان در صورت نبود هماهنگی بین آموزش و ویژگی‌های ساختاری (تکوینی) جنسیتی
		GA15	اشباع بازار اشتغال و تداوم نقش‌های سنتی در کنار آموزش معطوف به اشتغال زنان؛ موجب بروز نارضایتی‌های گوناگون در میان زنان
۴	محدودیت برای ایجاد نظام علمی جامع‌نگر به سبب قانونی نشان دادن نظام علمی آندروژنی از سوی سلطه جهانی و نهادهای بین‌المللی	MZ97	محدودیت برای ایجاد نظام علمی با لحاظ جنسیت به سبب استانداردهای نظام سلطه جهانی
		MZ98	محدودیت برای ایجاد نظام علمی با لحاظ جنسیت به سبب استفاده از اهرم‌های فشار اقتصادی و سیاسی نظام سلطه جهانی
		GA5	حمایت از آموزش و تحصیل زنان از سوی نهادهای بین‌المللی به‌عنوان ملاکی برای عدالت و پیشرفت جوامع
		GA8	اقبال عمومی به نظام علمی آندروژنی توسط زنان به سبب تبلیغات غرب برای این الگوی آموزشی به‌عنوان بهترین الگوی آموزشی
۳	اتلاف سرمایه‌های مادی در اثر تعلیم و تربیت آندروژنی زنان	HB32	تعلیم و تربیت افراد جامعه بدون توجه به عنصر جنسیت؛ اتلاف سرمایه‌های مادی
		GA14	بی‌نتیجه ماندن هزینه‌های مادی آموزش زنان در نظام آموزشی متناسب با نیاز بازار کار
		ML18	آسیب اقتصادی صرف هزینه‌های بی‌رویه برای رشد علمی زنان از یک سو، و ناتوانی یا فقدان درخواست زنان برای حضور در بازار کار از سوی دیگر
۲	اتلاف سرمایه‌های معنوی در اثر تعلیم و تربیت آندروژنی زنان	/HB32	تعلیم و تربیت افراد جامعه بدون توجه به عنصر جنسیت؛ اتلاف سرمایه‌های عظیم معنوی
		/GA14	بی‌نتیجه ماندن هزینه‌های معنوی آموزش زنان در نظام آموزشی متناسب با نیاز بازار کار
۴	کاهش شدید ازدواج و تکثیر نسل در اثر تحصیل در نظام علمی آندروژنی	RA17	کاهش فرزندآوری زنان تحصیل کرده در مقایسه با سایر زنان
		RA18	افزایش سن ازدواج زنان تحصیل کرده در مقایسه با سایر زنان
		ML19	افزایش سن ازدواج به سبب ادامه تحصیل زنان
		ML20	افزایش کاهش موالید به سبب ادامه تحصیل زنان
۹	انگیزه دستیابی به حقوق و آزادی‌های بیشتر؛ علت حضور زیاد زنان در نظام آموزشی موجود	GA12	رشد بی‌رویه درخواست برای تحصیل در زنان به سبب برقراری رابطه خطی بین رشد علمی و دریافت مدرک با دستیابی به حقوق و آزادی‌ها
		MT26	پیش‌گیری از سوء استفاده شوهران به سبب تحصیلات پایین‌تر زنان؛ موجب افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		MT32	انگیزه برای خروج از کشور در دختران به بهانه تحصیل؛ موجب افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		MT37	امکان کسب تجربه‌های اجتماعی در محیط دانشگاه برای دختران؛ موجب افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		ML10	کسب و تحکیم موقعیت دختران در خانواده و اطرافیان از علل رشد کمی و کیفی زنان در علم

تکرار	رمز ثانویه	رمز اولیه
		ML11 رابطه خطی افزایش آزادی دختران با افزایش تحصیلاتشان؛ از علل رشد کمی و کیفی زنان در علم
		ML12 رابطه خطی افزایش مشارکت مؤثر در تصمیم‌گیری‌های دختران با افزایش تحصیلاتشان؛ از علل رشد کمی و کیفی زنان در علم
		ML13 برخورداری از موقعیت بهتر در رابطه با اطرافیان، به‌ویژه مردان با افزایش تحصیلات زنان؛ از علل رشد کمی و کیفی زنان در علم
		ML14 آموزش و تحصیل: ابزاری برای تثبیت خودمختاری و فردیت جدید از نگاه زنان
۹	نظام علمی آندروژنی؛ موجب ظهور نارضایتی و ناسازگاری زنان در خانواده	RA12 ناسازگاری انتظارات زنان تحصیل کرده و خانواده‌هایشان با مسئولیت‌ها و نقش‌های موجود در سبک زندگی اسلامی ایرانی به سبب تحصیل در نظام آموزشی غرب
		GA17 ایجاد زمینه تخصص در روابط خانوادگی در نظام آموزشی آندروژنی
		NGH9 آموزش رسانه‌ای برای تغییر فکر زنان در جهت برتر دانستن ارزش‌های غیرخانوادگی و نارضایی از ایفای نقش‌های خانوادگی
		MZ56 بالا رفتن آمار طلاق به سبب ایجاد تصویری ناهماهنگ با ساخت تکوینی زنان در نظام آموزشی آندروژنی
		NGH11 اشباع بازار اشتغال و تداوم نقش‌های سستی در کنار آموزش معطوف به اشتغال زنان؛ موجب بروز نابسامانی‌های خانوادگی
		ML2 پیامد به خطر افتادن کیان خانواده در اثر پدیده موفقیت تحصیلی دختران
		AT21 مخالفت با نظام آموزشی مختلط به سبب افزایش آمار طلاق
		MZ47 کاهش جذابیت زن و مرد برای یکدیگر در صورت نبود هماهنگی بین آموزش و ویژگی‌های ساختاری جنسیتی پیامد منفی بروز برخی از طلاق‌ها به سبب وجود بی‌بندوباری‌های اجتماعی و اخلاقی در نظام‌های آموزشی مختلط
۲	تبلیغات گسترده و ایجاد تسهیلات بین‌المللی برای افزایش بی‌سابقه سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی	MT6 فشارها و تسهیلات بین‌المللی برای رشد علمی زنان؛ یکی از علل رشد و افزایش سهم زنان به‌عنوان دانشجو
		MT31 افزایش آگاهی و رقابت با دختران مقیم در کشورهای پیشرفته؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
۲	افزایش بی‌سابقه سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب تاخیر و بالا رفتن سن ازدواج	MT19 روی آوردن دختران دیپلمه به دانشگاه به امید افزایش احتمال ازدواج؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		MT40 نبود امکانات ازدواج برای دختران در سنین پایین؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
۴	افزایش سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب مسئولیت‌های کمتر اجتماعی و خانوادگی وگذار شده به آنان نسبت به پسران	MT23 کاهش انگیزه پسران برای ادامه تحصیل به سبب مسئولیت سستی و دینی پسران در خصوص تأمین هزینه خانواده؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		MT34 امکان حداکثر در بار شرکت در کنکور برای پسران به خاطر اعزام به خدمت نظام و وظیفه؛ عامل کاهش دانشجویان پسر نسبت به دختر

تکرار	رمز نائویه	رمز اولیه	
		MT35	نبود محدودیت برای دختران به منظور شرکت مکرر در کنکور؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		MT41	فقر اقتصادی خانواده و لزوم همیاری زودرس پسران در تأمین هزینه زندگی؛ عامل کاهش دانشجویان پسر نسبت به دختر
۱	افزایش بی‌سابقه سهم زنان در نظام آموزشی آندروژی به سبب کاهش ارزش نقش‌ها و کارهای زنان در جامعه	MT30	سیر نزولی ارزش هنرهای زنانه (خیاطی، گلدوزی، آشپزی) در جامعه ایران؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
۲	افزایش سهم زنان در نظام آموزشی آندروژی به سبب اراده و پشتکار بیشتر دختران از ابتدای تحصیل	MT38	برخورداری دختران از اراده و پشتکار بیشتر در مقایسه با پسران؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		ML3	شروع پیش‌تازی زنان در رشد علمی از زمان پیش از ورود به دانشگاه
۲	افزایش سهم زنان در نظام آموزشی آندروژی به سبب توسعه امکانات جدید در عصر مدرن	ML5	رشد شهرنشینی؛ یکی از علل عینی افزایش تعداد زنان با تحصیلات
		ML6	توسعه امکانات آموزشی؛ یکی از علل عینی افزایش تعداد زنان با تحصیلات
۵	تضییع حقوق زنان و طفیلی نشان دادن آنها در نظام علمی آندروژی با فضای مختلط به بهانه محدودیت اقتصادی	AT4	ایجاد و گسترش نظام آموزشی مختلط به بهانه محدودیت اقتصادی
		AT5	حمایت از نظام آموزشی مختلط به سبب کاهش هزینه‌های اقتصادی
		AT31	ایجاد و ترویج نظام آموزشی مختلط و طفیلی کردن زنان در یک نظام آموزشی مردانه، به منظور صرفه‌جویی و کاهش هزینه‌های نظام آموزشی
		AT32	توجه ناپذیر بودن ایجاد و ترویج نظام آموزشی مختلط به سبب صرفه‌جویی اقتصادی
		AT34	لزوم اعمال صرفه‌جویی اقتصادی برای اداره نظام آموزشی به‌طور مساوی میان مردان و زنان و اجتناب از قربانی کردن زنان به خاطر این صرفه‌جویی
۳	کاهش سهم مردان در نظام آموزشی آندروژی به سبب دل‌سردی از ادامه تحصیل	AT15	مخالفت با نظام آموزشی مختلط به سبب دل‌سردی و اکت تحصیلی پسران
		AT43	پیامد منفی فراهم بودن زمینه رقابت‌های نابرابر بین دو جنس در مدارس مختلط
		AT44	پیامد منفی نگرانی، یأس و دل‌سردی از ادامه تحصیل برای پسران در مدارس مختلط
۱	نبود هماهنگی محتوای آموزشی در نظام آندروژی با نیازهای زنان	AT39	پیامد منفی بی‌توجهی به نیازهای آموزشی متفاوت دختران با پسران در مدارس مختلط
۱	نبود امکان اجرایی کردن آموزش کاملاً مشابه زنان با مردان در واقعیت	AT40	پیامد منفی عدم امکان آموزش یکسان و مشابه برای دختران در مدارس مختلط
۳	اصالت مردمحوری و نادیده گرفتن حقوق و ارزش زنان در نظام آموزشی آندروژی با فضای مختلط	AT28	بی‌اعتنایی به حقوق آموزشی زنان در نظام‌های آموزشی مختلط به سبب ایجاد سبک مدارس صرفاً مردانه
		AT29	بی‌اعتنایی به حقوق آموزشی زنان در نظام‌های آموزشی مختلط به سبب ارائه برنامه‌های اوقات فراغت صرفاً مردانه
		AT30	بی‌اعتنایی به حقوق آموزشی زنان در نظام‌های آموزشی مختلط به سبب طفیلی نشان دادن آنان در نظام آموزشی

تکرار	رمز ثانویه	رمز اولیه	
۶	انگیزه ایجاد و کسب موقعیت اقتصادی مناسب؛ علت حضور زیاد زنان در نظام آموزشی موجود	GA10	رشد بی‌رویه درخواست برای تحصیل در میان زنان به سبب برقراری رابطه خطی بین رشد علمی و دریافت مدرک با میزان درآمد
		MT13	فراهم نبودن امکانات آموزش حرفه‌ای و شغلی غیردانشگاهی برای جذب فارغ‌التحصیلان دبیرستان‌ها و ورود به بازار کار؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		MT25	انگیزه فراهم کردن استقلال مالی توسط دختران و یافتن شغل مناسب به وسیله تحصیلات دانشگاهی؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		MT29	مشکلات روی آوردن به بازار آزاد کار از سوی دختران؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		MT39	وجود مشکلات اقتصادی و کمک زنان به شوهرانشان برای تأمین مخارج خانواده؛ عامل افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر
		ML17	انگیزه کسب شغل و حرفه؛ یکی از علل تمایل زنان برای رشد علمی و تحصیل زنان
		۲	جلوگیری از رشد استعدادهای جنسی زنان در نظام آموزشی آندروژنی
AT45	پیامد منفی جلوگیری از رشد و شکوفایی بیشتر توانمندی‌های ویژه جنسی زنان در مدارس مختلط		

رمز گذاری نهایی در نظام آموزشی آندروژنی

بر اساس یک تقسیم‌بندی منطقی، ۳۸ رمز ثانوی به دست آمده در دیدگاه نظام آموزشی آندروژنی، ذیل ۱۳ رمز کلی تر تحت عنوان رمز نهایی دسته‌بندی شده که در جدول (۲) نشان داده شده است:

جدول(۲): رمز گذاری نهایی نظام آموزشی آندروژنی

تعداد	رمز نهایی	رمز ثانوی
۶	برنامه تبلیغی، نهادی و حقوقی نظام بین‌الملل برای تبلیغ، ترویج و تثبیت نظام علمی آندروژنی به نام «رفع تبعیض از زنان»	دسیسه استخبار جهانی برای حذف نقش تعلیمی زنان
		دسیسه استخبار برای جلوگیری از رشد صحیح علمی زنان
		نا توان نشان دادن مادران برای تربیت فرزندان و گسترش مهدکودک‌ها و به تبع آن، در اثر تحصیل در این نظام
		دسیسه استخبار در ایجاد و رشد تجملات در میان زنان برای جلوگیری از رشد علمی زنان
		رفع تبعیض علیه زنان؛ دستاویزی برای ایجاد و ترویج نظام آموزشی آندروژنی
		تبلیغات گسترده و ایجاد تسهیلات بین‌المللی برای افزایش بی‌سابقه سهم زنان در این نظام
۲	تعلیمی و تربیتی نشان دادن مطلق تفاوت‌ها و رد هرگونه تفاوت تکوینی بین زن و مرد از یک سو، و رد هرگونه کارکرد مترتب بر آموزش بر مبنای جنسیت از سوی دیگر، از جانب طرفداران نظام آموزشی آندروژنی	نبود کارکرد مترتب بر آموزش بر مبنای جنسیت طبق نظر طرفداران نظام آموزشی آندروژنی
		تعلیمی و تربیتی نشان دادن مطلق تفاوت‌ها و کم‌اهمیت نشان دادن تفاوت‌های تکوینی در نقش‌های جنسیتی توسط طرفداران نظام آموزشی آندروژنی

تعداد	رمز نهایی	رمز ثانوی
۳	اجرای نظام آموزشی آندروژنی با لحاظ محتوا و روش‌های آموزشی کاملاً مشابه برای دو جنس	آموزش صفات مذکر و مؤنث به هر دو جنس به منظور تربیت افرادی فراجنسیتی در این نظام
		ایجاد نظام آموزشی آندروژنی با لحاظ محتوای آموزشی یکسان برای زنان با مردان
		ایجاد نظام آموزشی آندروژنی با لحاظ روش‌های آموزشی یکسان برای دو جنس
۲	ظهور نارضایی و ناسازگاری‌های خانوادگی، سیاسی و اجتماعی زنان در اثر حضور در نظام آموزشی آندروژنی	نظام علمی آندروژنی؛ موجب ظهور نارضایی سیاسی اجتماعی در زنان
		نظام علمی آندروژنی؛ موجب ظهور نارضایی و ناسازگاری زنان در خانواده
۶	بر هم خورد تعادل و افزایش بی‌سابقه سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب تغییر ویژگی‌های ارزشی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و عصری	افزایش بی‌سابقه سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب تأخیر و بالا رفتن سن ازدواج
		افزایش سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب مسئولیت‌های کمتر اجتماعی و خانوادگی واگذار شده به آنان نسبت به پسران
		افزایش بی‌سابقه سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب کاهش ارزش نقش‌ها و کارهای زنان در جامعه
		افزایش سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب اراده و پشتکار بیشتر دختران از ابتدای تحصیل
		کاهش سهم مردان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب دل‌سردی از ادامه تحصیل
		افزایش سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب توسعه امکانات جدید در عصر مدرن
۳	مردمحوری و نبود هماهنگی نظام آموزشی آندروژنی با نیازهای زنان با وجود شعار فراجنسیتی بودن این نظام	نبود هماهنگی محتوای آموزشی در نظام آندروژنی با نیازهای زنان
		نبود امکان اجرایی کردن آموزش کاملاً مشابه زنان با مردان در واقعیت
		اصالت مردمحوری و نادیده گرفتن حقوق و ارزش زنان در نظام آموزشی آندروژنی با فضای مختلط
۲	جلوگیری از رشد استعدادهای جنسیتی زنان در نظام آندروژنی و کاهش توانایی و کارآمدی ایفای نقش‌های جنسیتی توسط آنان	کاهش توانایی و کارآمدی ایفای نقش‌های جنسیتی در زنان در نظام آموزشی آندروژنی
		جلوگیری از رشد استعدادهای جنسی زنان در نظام آموزشی آندروژنی
۲	تأثیر و تأثر دوسویه اقتصاد در ایجاد و بهره‌برداری از حضور زنان در نظام آموزشی آندروژنی	رشد علمی زنان در نظام علمی آندروژنی به منظور ایجاد نیروی کار ارزان، یکسان و متخصص در زمینه‌های اقتصادی
		تضعیف حقوق زنان و طفیلی نشان دادن آنها در نظام علمی آندروژنی به بهانه محدودیت اقتصادی
۴	رشد کند و ناهمگون کمی و کیفی سرمایه‌های انسانی در حوزه زنان در اثر حضور آنها در نظام آموزشی آندروژنی	رفع آسیب رشد کم‌شتاب علم در میان زنان تحصیل کرده در نظام علمی موجود
		افزایش بیماری‌های روانی و جسمی در زنان در نظام آموزشی آندروژنی
		اتلاف سرمایه‌های مادی در اثر تعلیم و تربیت آندروژنی زنان
		اتلاف سرمایه‌های معنوی در اثر تعلیم و تربیت آندروژنی زنان
۲	بروز فساد اخلاقی و آسیب دو چندان زنان در محیط مختلط نظام آموزشی آندروژنی	آسیب به مراتب بیشتر زنان در نظام آموزشی آندروژنی و محیط مختلط
		بروز فساد اخلاقی در نظام آموزشی آندروژنی و محیط مختلط
۴	نبود تبیین نظام آموزشی آندروژنی با ساختارهای حقوقی، اخلاقی و تکوینی زنان از منظر اسلام	آموزه‌های موجود در نظام آموزش آندروژنی بر خلاف ساختارهای حقوقی و خانوادگی مبتنی بر جنسیت
		نبود هماهنگی نظام علمی موجود در ایران با آموزه‌های اسلامی
		انحراف از ماهیت زنانه و شکل‌گیری هویت مردانه در نظام آموزشی آندروژنی
		نظام علمی آندروژنی؛ عامل ظهور اخلاق جنسی مدرن همچون عدم اهمیت عفاف و حیا

تعداد	رمز نهایی	رمز ثانوی
۱	اختلاط در نظام آموزشی؛ روشن‌ترین نماد ظاهری برای تشخیص نظام آموزشی آندروژنی	اختلاط در نظام آموزشی؛ جزو شاخصه‌های اصلی این نظام
۲	کاهش نسل و افزایش سن ازدواج به سبب تقدم عرصه‌های اجتماعی بر خانواده در نظام آموزشی آندروژنی	تقدم ارزشی عرصه‌های اجتماعی بر خانواده در این نظام
		(آثار) کاهش شدید ازدواج و تکثیر نسل در اثر تحصیل در این نظام

شبکه مضامین رمزگذاری نهایی در نظام آموزشی آندروژنی

بر اساس یک تقسیم‌بندی منطقی، ۱۳ رمز نهایی به دست آمده در دیدگاه نظام آموزشی آندروژنی، به ۴ حوزه تقسیم می‌گردد که در شکل (۱) نشان داده شده است. این حوزه‌ها عبارتند از:

۱. مبانی

تعلیمی و تربیتی نشان دادن مطلق تفاوت‌ها و رد هرگونه تفاوت تکوینی بین زن و مرد از یک سو، و رد هرگونه کارکرد مترتب بر آموزش بر مبنای جنسیت از سوی دیگر، از جانب طرفداران نظام آموزشی آندروژنی.

۲. راهبرد کوتاه‌مدت

۱. اجرای نظام آموزشی آندروژنی با لحاظ محتوا و روش‌های آموزشی فراجنسیتی و کاملاً مشابه برای زنان و مردان؛
۲. اختلاط در نظام آموزشی؛ روشن‌ترین نماد ظاهری برای تشخیص نظام آموزشی آندروژنی.

۳. راهبرد بلندمدت

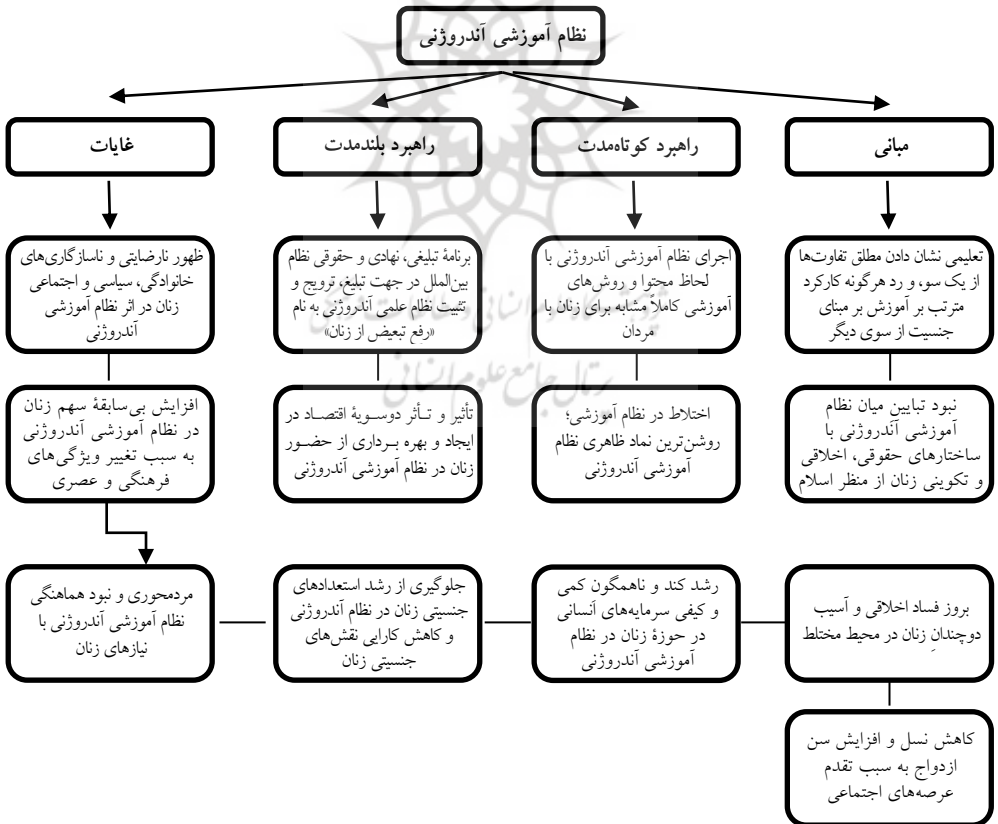
۱. برنامه تبلیغی، نهادی و حقوقی نظام بین‌الملل در جهت تبلیغ، ترویج و تثبیت نظام علمی آندروژنی به نام «رفع تبعیض از زنان»؛
۲. تأثیر و تأثر دوسویه اقتصاد در ایجاد و بهره‌برداری از حضور زنان در نظام آموزشی آندروژنی.

۴. غایات

۱. ظهور نارضایتی و ناسازگاری‌های خانوادگی، سیاسی و اجتماعی زنان در اثر حضور در نظام آموزشی آندروژنی؛
۲. برهم خورد تعادل و افزایش بی‌سابقه سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب تغییر ویژگی‌های ارزشی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و عصری؛

۳. مردم‌محوری و نبود هماهنگی نظام آموزشی آندروژنی با نیازهای زنان با وجود شعار فراجنسیتی بودن این نظام؛
۴. جلوگیری از رشد استعدادهای جنسیتی زنان در نظام آندروژنی و کاهش توانایی و کارایی نقش‌های جنسیتی توسط آنان؛
۵. رشد کند و ناهمگون کمی و کیفی سرمایه‌های انسانی در حوزه زنان در اثر حضور آنها در نظام آموزشی آندروژنی؛
۶. بروز فساد اخلاقی و آسیب دوچندان زنان در محیط مختلط نظام آموزشی آندروژنی؛
۷. کاهش نسل و افزایش سن ازدواج به سبب تقدم عرصه‌های اجتماعی بر خانواده در نظام آموزشی آندروژنی؛
۸. نبود تبیین میان نظام آموزشی آندروژنی با ساختارهای حقوقی، اخلاقی و تکوینی زنان از منظر اسلام.

شکل (۱): تحلیل مضمون شبکه‌ای در نظام آموزشی آندروژنی

تحلیل کیفی نظام آموزشی آندروژنی

در این قسمت، حوزه سه‌گانه مبانی، راهکار کوتاه‌مدت، راهکار بلندمدت و غایات نظام آموزشی آندروژنی بررسی می‌شود:

الف. تحلیل کیفی مبانی نظام آموزشی آندروژنی

در این حوزه، تنها رمز تعلیمی و تربیتی نشان دادن مطلق تفاوت‌ها و رد هرگونه تفاوت‌های تکوینی بین زن و مرد از یک سو، و رد هرگونه کارکرد مترتب بر آموزش بر مبنای جنسیت از سوی دیگر، از جانب طرفداران نظام آموزشی آندروژنی وجود دارد. این رمز نشانگر آن است که طرفداران نظام آموزشی آندروژنی تفاوت‌های موجود بین زنان با مردان را فقط تحت تأثیر عامل تعلیم و تربیت متفاوت زنان با مردان در نظام آموزشی صرفاً جنسیتی دانسته و برای رفع این تفاوت‌ها، خواستار ایجاد نظام آموزشی آندروژنی شدند. همچنین در این دیدگاه، زنان با مردان هیچ‌گونه تفاوت ذاتی و ماهیتی ندارند.

ب. تحلیل کیفی راهکارهای کوتاه‌مدت نظام آموزشی آندروژنی

در این حوزه شاهد دو رمز ذیل هستیم:

۱. اجرای نظام آموزشی آندروژنی با لحاظ محتوا و روش‌های آموزشی فراجنسیتی و کاملاً مشابه برای زنان با مردان؛

۲. اختلاط در نظام آموزشی به‌عنوان روشن‌ترین نماد ظاهری برای تشخیص نظام آموزشی آندروژنی. این دو رمز حاکی از آن است که برای اجرایی شدن نظام آموزشی آندروژنی باید اولاً، یکسان‌سازی و تشابه محض در بخش محتوایی و روش‌های آموزشی بین زنان و مردان ایجاد گردد. در مرحله بعد نیز اختلاط دختران با پسران در محیط‌های آموزشی، به‌عنوان راهکاری نهایی برای تحقق بخشیدن به یکسان‌سازی و تشابه کامل در نظام آموزشی به کار می‌رود.

ج. تحلیل کیفی راهکارهای بلندمدت نظام آموزشی آندروژنی

در این حوزه، دو رمز ذیل مشهود است:

۱. برنامه تبلیغی، نهادی و حقوقی نظام بین‌الملل در جهت تبلیغ، ترویج و تثبیت نظام علمی آندروژنی به نام «رفع تبعیض از زنان»؛ پس از ایجاد نظام‌های آموزشی آندروژنی در غرب، نظام بین‌الملل به منظور تبلیغ، ترویج و تثبیت این نظام آموزشی، علاوه بر ایجاد برنامه‌های تبلیغی و رسانه‌ای، به قانون‌گذاری در سطح بین‌المللی و تصویب کنوانسیون‌هایی در این زمینه همت گماشت.

به‌گونه‌ای که اکنون بسیاری از کشورها با پیوستن به این کنوانسیون‌ها، به صورت قانونی موظف به اجرای نظام آموزشی آندروژنی هستند.

۲. تأثیر و تأثر دوسویه اقتصاد در ایجاد و بهره‌برداری از حضور زنان در نظام آموزشی آندروژنی؛ در بررسی تأثیر اقتصاد بر ایجاد نظام آموزشی آندروژنی، می‌توان به این نکته اشاره کرد که یکی از علل عمده ایجاد نظام‌های آموزشی آندروژنی با فضای مختلط، صرفه اقتصادی این نظام‌ها بود، به‌گونه‌ای که در این‌گونه نظام‌های آموزشی، دیگر نیاز به دو فضای آموزشی با امکانات متفاوت نبود، بلکه هر دو جنس در یک فضای آموزشی با هزینه کمتر به تحصیل می‌پرداختند. از سوی دیگر، چون در نظام‌های آموزشی آندروژنی، زنان و مردان هر دو به شکلی کاملاً یکسان و با هدف ایجاد نیروی کار تربیت می‌شدند، تعداد نیروی آماده به کار افزایش می‌یافت و همین موجب کاهش دستمزد کارکنان و ایجاد صرفه اقتصادی برای نظام اقتصادی سرمایه‌داران می‌شد.

د. تحلیل کیفی غایات نظام آموزشی آندروژنی

در این حوزه، هفت رمز ذیل را مشاهده می‌کنیم:

۱. ظهور نارضایتی‌ها و ناسازگاری‌های خانوادگی، سیاسی و اجتماعی در اثر حضور زنان در نظام آموزشی آندروژنی؛ هرچند حضور زنان در نظام آموزشی آندروژنی موجب رشد علمی آنان در بعد انسانی‌شان شده، اما به همان میزان، با دور کردن آنان از بعد جنسیتی‌شان، زمینه بروز انواع نارضایتی‌ها و ناسازگاری‌های خانوادگی، سیاسی و اجتماعی را فراهم کرد؛ زیرا زنان با رشد علمی در نظام آموزشی آندروژنی، حتی اگر مایل به انجام وظایف و نقش‌های جنسیتی خویش هم بودند، باز هم به سبب نبود آموزش در این زمینه، از ایفای صحیح نقش‌های جنسیتی ناتوان بوده، قادر به انجام آن نیستند. همین امر خود سبب بروز نارضایتی‌هایی را در سطح خانواده و اجتماع فراهم می‌آورد.

۲. بر هم خورد تعادل و افزایش بی‌سابقه سهم زنان در نظام آموزشی آندروژنی به سبب تغییر ویژگی‌های ارزشی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و عصری؛ با ترویج نظام آموزشی آندروژنی و بروز تغییراتی، نظیر برابری زنان و مردان در بعد انسانی، پیشرفت فناوری، و نیاز بنگاه‌های اقتصادی به نیروی کار، حضور و مشارکت زنان در نظام‌های آموزشی به حدی شدت یافت که در بعضی از رشته‌ها، متخصصان مرد یا به‌طور کلی وجود نداشت و یا بسیار کم وجود داشت، و این در حالی بود که زنان به سبب وجود ساختار جسمی متفاوت، نظیر قدرت بدنی کمتر نسبت به مردان و وجود محدودیت‌هایی همچون بارداری و دوره‌های ماهانه، مانند مردان قادر به کار تمام وقت نبودند. همین امر سبب می‌شد تا

افرادی تخصص داشته باشند که عموماً یا قادر به کار تمام وقت نبودند یا علاقه‌ای بدان نداشتند. از سوی دیگر، مردانی که هم به کار بیشتر تمایل داشتند و هم شرایط آن را دارا بودند کم تخصص یا فاقد تخصص لازم بودند.

۳. مردمحوری و نبود هماهنگی میان نظام آموزشی آندروژنی با نیازهای زنان با وجود شعار فراجنسیتی بودن این نظام؛ یکی دیگر از مشکلات نظام آموزشی آندروژنی مردمحوری در نظام آموزشی آندروژنی است. هرچند در رشد علمی، زن و مرد در بعد انسانی، آموزش یکسان و مشابهی می‌طلبند، اما هر جنس در بعد جنسیتی خویش، آموزش متفاوت و متناسب با ساختار خویش را می‌طلبد و این در حالی است که در نظام آموزشی آندروژنی در بعد جنسیتی نیز زنان مجبور به فراگیری مطالب مباحث مردانه هستند.

۴. جلوگیری از رشد استعدادهای جنسیتی زنان در نظام آندروژنی و کاهش توانایی و کارایی نقش‌های جنسیتی توسط آنان؛ آموزش کاملاً یکسان زنان با مردان در بعد جنسیتی سبب کاهش کارایی آنان در ایفای نقش‌های جنسیتی می‌گردد؛ زیرا مباحثی که زنان در نظام آموزشی آندروژنی فراگرفته‌اند نه تنها با نیازهای آموزشی آنان سازگاری ندارد، بلکه مقدمات تزلزل هویتی آنان را نیز فراهم می‌آورد.

۵. رشد کند و ناهمگون کمی و کیفی سرمایه‌های انسانی در حوزه زنان در اثر حضور آنها در نظام آموزشی آندروژنی؛ از آن رو که نظام آموزشی آندروژنی با وجود تمام شعارهای فراجنسیتی خویش، یک نظام مردمحور محسوب می‌شود، همین امر سبب می‌شود تا؛ زنان در این نظام آموزشی نتوانند، حتی در ابعاد انسانی نیز رشد علمی مطلوب و بالایی را داشته باشند، هرچند نمی‌توان منکر این موضوع گشت که نظام آموزشی آندروژنی نسبت به نظام جنسینی کمک زیادی به رشد عمومی زنان کرده است. اما نکته قابل تأمل آن است که در نظام آموزشی آندروژنی نیز زنان نتوانسته‌اند جایگاه علمی یکسانی با مردان پیدا کنند.

۶. بروز فساد اخلاقی و آسیب دوچندان زنان در محیط مختلط نظام آموزشی آندروژنی؛ همچنان که قبلاً هم اشاره شد، وجود فضای مختلط از بارزترین ویژگی‌های نظام آندروژنی محسوب می‌شود. همین ویژگی سبب بروز فسادهای اخلاقی زیادی را فراهم می‌آورد.

۷. کاهش نسل و افزایش سن ازدواج به سبب تقدم عرصه‌های اجتماعی بر خانواده در نظام آموزشی آندروژنی؛ تحصیل در نظام آموزشی آندروژنی به دو سبب موجب این امر می‌گردد: اول. تحقیر نقش‌های جنسیتی و بالا بردن نقش‌های اجتماعی، علاقه به کسب نقش‌های جنسیتی را کاهش می‌دهد. دوم. حتی

اگر عده‌ای علاقه‌مند ایفای نقش‌های جنسیتی نیز باشند، به سبب طولانی بودن مدت تحصیل و فشرده‌گی بسیار آن، معمولاً امکان تجمیع رشد علمی و ایفای نقش‌های جنسیتی برای زنان فراهم نمی‌آید.

ه. تحلیل کیفی موانع نظام آموزشی آندروژنی

در این حوزه، تنها رمز نبود تبیین میان نظام آموزشی آندروژنی با ساختارهای حقوقی، اخلاقی و تکوینی زنان از منظر اسلام وجود دارد. علت این امر آن است که اولاً، حقوق ایران مبتنی بر اسلام و فقه شیعی است، و چون در این حقوق، گاهی احکام حقوقی بین زنان و مردان کاملاً مشابه نیست، نمی‌توان انتظار داشت که با وجود آموزش یکسان زنان با مردان، آنان را به تمکین از حقوق متفاوت قانع ساخت. از سوی دیگر، در برخی متون حدیثی، از برخی ارزش‌ها سخن به میان آمده است که با وجود آنکه برای زنان ارزش محسوب می‌گردد، برای مردان یک ضد ارزش به شمار می‌آید. در این حالات نیز نمی‌توان انتظار داشت با وجود آموزش یکسان زنان با مردان، آنان را به باور و پای‌بندی به برخی ارزش‌های اخلاقی متفاوت قانع ساخت. همچنین برخی تفاوت‌های ناشی از تفاوت‌های ساختاری و تکوینی زنان با مردان، با آموزش یکسان به آنان نه‌تنها تغییری نمی‌یابد، بلکه مسئله را به مشکلی لاینحل مبدل می‌سازد.

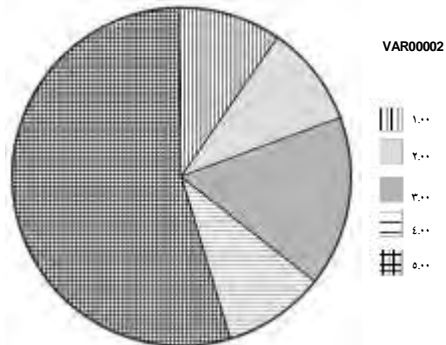
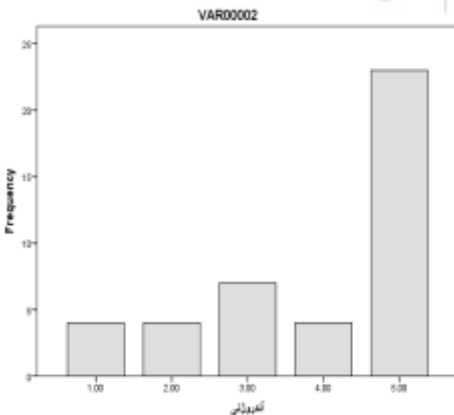
تحلیل کمی نظام آموزشی آندروژنی

میزان فراوانی هر یک از این حوزه‌ها متفاوت بوده و به شرح جدول (۳) است:

جدول (۳): فراوانی حوزه‌های شبکه مضامین بر اساس نظام آموزشی آندروژنی

میان	راهبرد کوتاه‌مدت	راهبرد بلندمدت	موانع	غایات
۴	۴	۷	۴	۲۳

نمودار فراوانی و کلوچه‌ای نظام آموزشی آندروژنی به تفکیک حوزه‌ها به شکل ذیل است:

نتیجه‌گیری

نظام آموزشی آندروژنی در ضدیت با مبانی نظام آموزشی جنسیتی شکل گرفت، به گونه‌ای که با یک نگاه کاملاً تقابلی‌گرایانه، مطلقاً تفاوت‌های موجود بین زنان و مردان را رد کرده، وجود تفاوت‌های بین دو جنس را به سبب تفاوت بین تعلیم و تربیت دو جنس می‌داند. از این رو، برای نابودی آثار و غایات نظام آموزشی آندروژنی، راهکار لحاظ محتوا و روش‌های آموزشی فراجنسیتی و کاملاً مشابه برای زنان با مردان را ارائه می‌دهد، به گونه‌ای که در این دیدگاه، آرمانی‌ترین شکل ظاهری نظام آموزشی آندروژنی، نظام آموزشی با فضای مختلط به منظور رفع همه تبعیض‌ها علیه زنان است. به منظور نهادینه‌سازی نظام آموزشی آندروژنی در سراسر جهان نیز نظام بین‌الملل با برنامه تبلیغی، نهادی و حقوقی، به تبلیغ، ترویج و تثبیت نظام علمی آندروژنی می‌پردازند، تا همگان نظام آموزشی آندروژنی را نظام آموزشی مطلوب و آرمانی بدانند. همچنین از آن رو که مدارس مختلط، هم موجب صرفه‌جویی اقتصادی هستند و هم موجبات ایجاد نیروی کار بیشتر و ارزان‌تر را برای جهان سرمایه‌داری فراهم می‌آورند، نهادهای دیگر، نظیر نهادهای اقتصادی نیز بر پابرجا ماندن نظام‌های آموزشی آندروژنی پا فشاری می‌کنند. از نتایج و آثار نظام آندروژنی، می‌توان به «مردمحوری» و ناهماهنگی نظام آموزشی آندروژنی با نیازهای زنان و به تبع آن، جلوگیری از رشد استعدادها و جنسیتی زنان و کاهش توانایی و کارایی نقش‌های جنسیتی توسط آنان اشاره داشت که همین امر خود سبب ظهور نارضایتی و ناسازگاری‌های خانوادگی، سیاسی و اجتماعی زنان، رشد کند و ناهمگون کمی و کیفی سرمایه‌های انسانی در حوزه زنان و کاهش تکثیر نسل و افزایش سن ازدواج می‌شود.

منابع

- افلاطون، ۱۳۸۸، **جمهور**، ترجمه فؤاد روحانی، چ دوازدهم، تهران، علمی و فرهنگی.
- بستان، حسین، ۱۳۸۲، **نابرابری و ستم جنسی از دیدگاه اسلام و فمینیسم**، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- _____، ۱۳۹۰، **اسلام و تفاوت‌های جنسیتی**، چ دوم، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- خاکسار، زینب، ۱۳۹۰، «نظام تربیتی زنان با رویکرد مأموریت‌های جنسیتی، بستر احقاق حقوق زنان»، کتاب سومین نشست اندیشه‌های راهبردی با موضوع زن و خانواده، تهران، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت.
- خامنه‌ای، سیدعلی، ۱۳۹۱، **زن مسلمان و عرصه‌های حضور اجتماعی**، برگرفته از بیانات آیت‌الله خامنه‌ای، به کوشش امیرحسین بانکی ورفرد، تهران، انقلاب اسلامی.
- خدای، نرگس، ۱۳۸۸، «دولت و خانواده»، کتاب آسیب‌شناسی خانواده، تهران، هاجر.
- خمینی، روح اله موسوی، ۱۳۸۲، **صحیفه نور**، ج ۱، ۳، ۵، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۲۱، چ دهم، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام.
- رودگر، نرجس، ۱۳۸۸، **فمینیسم؛ تاریخچه، نظریات، گرایش‌ها، نقدها**، تهران، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
- زیبایی‌نژاد، محمدرضا، ۱۳۹۱، **جایگاه خانواده و جنسیت در نظام تربیت رسمی**، تهران، هاجر.
- سروش، عبدالکریم، ۱۳۵۹، **دانش و ارزش**، چ سوم، تهران، بی‌نا.
- طباطبایی یزدی، مژگان، ۱۳۸۹، «مطالعه روند افزایش دانشجویان دختر نسبت به پسر و سهم عوامل مؤثر بر این روند»، تهران، مرکز تحقیقات استراتژیک.
- طوسی، اسدالله، ۱۳۹۱، «جنسیت و آموزش نقدی بر تفکر فمینیستی»، **اسلام و پژوهش‌های تربیتی**، سال چهارم، شماره اول.
- کانوی، مارتین و محبوبه مهاجر، ۱۳۶۷، **آموزش و پرورش در خدمت امپریالیسم فرهنگی**، بی‌جا، بی‌نا.
- لشکری، محمد، ۱۳۸۶، «زنان، نظام آموزش عالی کشور و اشتغال»، **پیک نور- علوم انسانی**، دوره ۵، شماره اول.
- مستقیم، مهدیه، ۱۳۹۱، «تحلیل رابطه تربیت اخلاقی و جنسیت مبتنی بر انسان‌شناسی از دیدگاه آیت‌الله جوادی آملی»، **اسراء**، سال پنجم، شماره اول.
- مگی هام و سارا گمبل، ۱۳۷۷، **فرهنگ نظریه‌های فمینیستی**، ترجمه فیروزه مهاجر و همکاران، تهران، فرشیوه.
- Braun, V. & Clarke, V. (2006), "Using thematic analysis in psychology", *Qualitative Research in Psychology*, Vol. 3, No. 2, P. 77-101.